

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, Színház utca 95. sz.
Itt a lap szerkesztési és kiadói munkái végeztetik.
Kiadások minden napot adnak.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVTÁRA, BRASSÓBAN
színház utca 95. sz. alatt.
Itt az elvételre és a hirdetések beérkezéseire küldendők.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKENT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (János), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Haas), Schalek Henrik; Oppellik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vafina R. hirdetői irodájában.

120. szám. **BRASSÓ, Szombat, október 17-én.** I-ső évfolyam 1885.

KÖLÖNLEKES ÁR:
helyben három forint, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 soros garancsótól 4 kr. 1-10 sor helyre 40 kr. Minden egyes hirdetés helye díja 50 kr., nagyobb és többnapos hirdetéseknek kedvezmény, nyitólír 10 kr.
Hirdetéseket és nyitólírt előre kizárólag.

Megjelenet a Brassó nevű politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap 120. számában, 1885. szombat, október 17-én

A nemzetiségi napisajtó és a „Gazeta”

II. Komolyan véve, a szászok és oláhok esztelen magyargyűlölete – ámbár nagyrészt csak mesterkelt – már is nevetségessé és unalmasá kezd válni; bár másfelől az sem tagadható, hogy ezen gyűlölet a két érdekes nemzetiségnek – múltjánál és lelkületénél fogva – jobban áll, mint bármely más műveltebb nemzetnek; s miután – egymással való kacérkodásuk után ítélve – ezt ők maguk is tudják, elmondjuk nekik a patriarcha szavait, miket Loth unokatestvéréhez intézett: „Ne engedd, hogy tusa legyen kettőnk közt, mert mi testvérek vagyunk; és nem-e szabad az egész ország? (értsd: Dobrudzsát és Brandenburgot.) Vájlj el tőlem...” Így legalább szépen megférünk egymás mellett; és még csak azt tesszük utána, amit a menyecske messze elutazandó férjének azon kérdésére felelt: „Édes angyalom, megemlékezel-e gyakran rólam, ha oly távol leszünk egymástól?” – „Hogy is kérdezhetel így, lelkem; mennél távolabb leszel tőlem, annál jobban foglak szeretni!”

Ezzel tehát tisztában volnánk. Most még egy kis megemlékezés a „Gazeta”-ról.

Mikor egyszer valaki szent Teréztől azt kérdezte, miféle teremtés az az ördög? a szent nő így magyarázta: „egy oly szerencsétlen, ki nem tudja, mi a szeretet.” Ez rég történt, még Luther előtt; akkor az ördögöt még nem ismerték oly feketének, mint most.

Traján római császár, ki a reátolt habarék atyafiságot bizonyosan meg nem köszönné, nem ismer-te őket úgy – hogy messze korbavissza ne menjünk, – mint például Ypsilanti herczeg, Görögország egyik szabadsághőse, ki 1821-ben a dragasani véres csatában, az oláh vezérek csúf árulása folytán, derék csapatával a bosszút lihegő törökök kezére esett. De ezt még nem rójuk fel nekik oly szigoruan; hisz árulások és hűtlenség-szegések más nemzeteknél is fordultak elő. De üssük fel az 1848-iki erdélyországi történet véres lapjait. Mi ezt remegő ujjakkal tesszük, de hát nem ők kényszerítettek bennünket erre?

Naszód, Zalatna-vidék, Kis-Enyed, Veresegyháza, Mikesháza, Vesződ, Mihályfalva, Örményszékes, Csanád, Bolyavölgy, Zsibó, s még számos hely, még mai napság is borzadállyal emlegetik a vérfagyasztó hőstetteket, miket „Traján ivadéka” tribunaik unszolásából véghezvittek. A legvadabb emberevő indusok, kiknek kiirtására hajtóvadászatot rendeztek, szelid bárányok voltak azon erdélyi oláh rablók, gyilkosok és gyújtogatók hordájához képest, kik 1848. október 14-én Kis-Enyeden, miután a férfiakat és a nőket barbár módon lemészárolták, az ártatlan gyermekeket lándzsáról lándzsára hajigálták!... És ilyen nép merészel nekünk praelekcziókat adni és valakit gyűlölni? Cela parait trop! – Tanulhattak volna azóta annyi tisztességet, hogy legalább hallgatnának szerényen. Kinek vajas a feje, ne menjen a nap alá.

Igen, ők Erdélyt akarják és Magyarország egy részét is. Jó, tessék hát elfoglalni; hiszen ők nagy hősök, megmutatták ezt 1848-ban (nem a csatatéren), s újabb időben megmutatta a „romania irredenta” is, mit lehet a jámboroktól várni, ha

a gyeplőt keveset megereszti. Ha van nekik ellenségük, annak senki sem tehetett jobb szolgálatot, mint éppen az ő irredentájok; kiáltványával bebizonyítván, miszerint még most is a műveltség és tisztesség azon fokán állana, mitől a polgáriassult világ 1848-ban undorral és borzadállyal fordult el.

És hogy állunk az oláh értelmiséggel? Ott van Nagyszebenben a „Tribuna”, az erdélyi oláhok verzerlapja, mely helyesli is, nem is az irredenta hírhedt kiáltványát, a megelégedés bizonyos nemével kijelentvén, hogy bizony nem ő lesz az oka, ha az irredenta tervei sikerülnek, t.i. ha az oláh hazafiakat neki indítják a rablás-, gyilkolás- és gyújtogatásnak; s ezt minden pirulás nélkül mondja – mintha magától értetődne, hogy az atyafiaktól ennél egyebet várni sem lehetne.

Ezen kitérés után forduljunk most vissza a „Gazeta”-hoz.

Ezelőtt, tudniillik a „Brassó” születése előtt, cikkei oly hatásosak voltak, mint páduai szent Antal épületes prédikációi, miknél – mint tudva van – még a békák is fejeiket mocsárból kidugva, nedves szemekkel hallgatták az Úr igéjét. De a „Brassó” születése után és Czenkaljai úr román böngészgetéseinek felmerülésével magát nagyon feszélyezve érezvén, elvesztette a szép egyensúlyt, mit a „Kronstädter Zeitung” művelt társaságában addig fenn tudott tartani.

Ez a váratlan gène nagyon idegessé tette, s innen van azon ingerlékeny állapot, mely egy idő óta látszik erőt venni rajta.

Ily állapotban ismételtlen meg-esett a jó kollégán, hogy a „Brassó”-t a „revolver journal” melléknévvél tisztelte meg. Igen, oly lap részéről, minő a „Gazeta”, ily epitaphium – akármily szempontból vesszük – csakis megtisztelés lehet; az ő diszkrét szívesen engedjük át a „Kronstädter” nénikének és a romania irredentának. – De ne folytassuk ezen dolgokat; ki tudja még mi jöhet ki belőle.

Lomonozov költőnek az a szo-

A Brassói Lapok Alapítvány a XIX. századi, XX. század eleji dél-erdélyi román, magyar és német nyelvű sajtó imagológiai feltérképezésére vállalkozott. Azt vizsgálják jeles brassói és szebeni kutatóink, hogyan jelenítették meg újságíró eleink a magyar–román–szász együttélést.

A korábban pusztulásra, felejtésre ítélt dokumentumok hamarosan a kutatók, olvasók számára is hozzáférhetőek lesznek a világhálón.

A projekt támogatója a Nemzeti Kulturális Alap (Administrația Fondului Cultural Național).

kása volt, hogy színdarabjait szolgálja előtt felolvasta és nagyon hízelegve érezte magát, midőn a szolgálja nyugtalankodni kezdett, fohászzkodott, nyögött és könnyeztek szemei. „Várlj, csak várlj, a legmegindítóbb még csak ezután jön.” – „Oh, kedves úr, hagyjuk máskorra!”

H. L.

Közzéteszi:
Molnár Stefánia

— 32 —

Unde înceta man'a de limba.

1.

Cocosiu rosii: Asiu avé se 'ti spunu ceva.
Magyar-emberulu: Nem tudok oláhu.

2.

Cocosiu rosii: Ti-asiu spune ceva de importantia.
Magyar-emberulu: Teremtete! Nem értek semmit!

3.

Cocosiu rosii: In interesulu . . .
Magyar-emberulu: Kutya teremtete!

4.

Cocosiu rosii: Rogu-te asiu vré se 'ti imprumutu niste bani pentru banca. —
Magyar-emberulu: Ei — bine ai venit, frate draga! Poftimu siedi la noi! Ce mai faci, cum mai petreci? Esti sanatosu, voinicu? Asia te doriamu etc.

Proprietariu
IOSIFU PUSCARIU.

Tipariulu tipografiei lui:
RÖMER & KAMNER.